

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/45/2024
Identifikačné číslo spisu:	1221201986
Dátum vydania rozhodnutia:	23.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1221201986.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne T. B. Q., narodenej XX. F. XXXX, Ž.J. N. S., V. E. XXX/XX, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Internet Mall Slovakia s.r.o., Bratislava, Prievozská 4D, IČO: 35 950 226, zastúpenej Advokátska kancelária Taragel a Akram, s.r.o., Spišská Nová Ves, Starosaská 11, o zaplatenie 309,44 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava II) pod sp. zn. B2-26C/26/2021, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. augusta 2023, sp. zn. 15Co/95/2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 9. januára 2023 č. k. 26C/26/2021-127 zamietol žalobu žalobkyne, a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Svoje rozhodnutie odôvodnil po právnej stránke ustanoveniami § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 588, § 622 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 623 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 7 ods. 1, § 8 ods. 6 zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 295 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a vecne nedôvodnosťou žaloby. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa nepreukázala svoje tvrdenia o odstúpení od kúpnej zmluvy uzatvorenej so žalovanou, z ktorého dôvodu by jej vznikol nárok na vrátenie uhradenej kúpnej ceny. Ďalej uviedol, že aj v prípade, ak by žalobkyňa preukázala, že tovar, ktorý jej bol dodaný žalovanou mal vady, tak žalobkyňa žiadnym spôsobom tieto vady nekonkretizovala a nie je teda zrejmé, aké vady výrobok má. Záverom uviedol, že žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala uzatvorenie kúpnej zmluvy so žalovanou, ani to, že sumu 309,44 eura, ktorá mala zodpovedať kúpnej cene za tovar objednaný u žalovanej, uhradila žalovanej. S poukazom na uvedené považoval súd prvej inštancie žalobu za nedôvodnú, z ktorého dôvodu žalobu v celom rozsahu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanej priznal voči neúspešnej žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 28. augusta 2023 sp. zn. 15Co/95/2023 odvolanie žalobkyne podľa § 386 písm. a) CSP ako oneskorene podané odmietol a

žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odmietnutie odvolania žalobkyne odôvodnil tým, že rozsudok súdu prvej inštancie bol právnomu zástupcovi žalobkyne doručený dňa 14. marca 2023, lehota na podanie odvolania začala plynúť nasledujúci deň, t. j. 15. marca 2023 a plynula až do dňa 29. marca 2023. Žalobkyňa podala proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie po uplynutí zákonnej procesnej 15-dňovej lehoty na podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP), ktorú nemožno predĺžiť, dňa 16. júna 2023, teda oneskorene, po uplynutí lehoty na podanie odvolania. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“).

4. Súd prvej inštancie uznesením pod č. k. B2-26C/26/2021 - 182 zo dňa 9. novembra 2023 vyzval žalobkyňu, aby pod následkom odmietnutia podania v lehote 15 dní od doručenia uznesenia písomne odstránila vady svojho podania zo dňa 21. septembra 2023 tak, že: - v prípade, ak ide o dovolanie uvedie popri všeobecných náležitostiach podania proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh), v prípade, ak ide o dovolanie, doplní o advokátom spísané dovolanie, doplní plnomocenstvo oprávňujúce advokáta na zastupovanie dovolateľky, alebo predloží súdu doklad preukazujúci, že dovolateľka má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

5. Súd prvej inštancie na základe žiadosti žalobkyne o predĺženie lehoty na odstránenie vád jej podania, oznámením zo dňa 6. decembra 2023 (doručeným žalobkyni dňa 5. januára 2024) žalobkyni predĺžil lehotu na odstránenie vád podania zo dňa 21. septembra 2023 označeného ako „Dovolanie“ na 60 dní odo dňa doručenia oznámenia.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie ako neprípustné treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

7. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

8. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

9. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy CSP požaduje, aby aj podané dovolanie a všetky podania dovolateľa boli spísané advokátom.

10. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP), súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

11. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, sp. zn. 4Cdo/190/2019, schváleného Občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom R 39/2020: „spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom“.

12. Civilný sporový poriadok (na rozdiel od pôvodnej úpravy § 241 ods. 4 OSP) upravuje povinnosť súdu prvej inštancie odstraňovať iné vady dovolania ako nedostatok povinného zastúpenia podľa § 429 CSP, avšak len v prípade, že dovolateľ nebol o zastúpení podľa § 429 CSP riadne poučený v odvolacom konaní. V prejednávanej veci dovolanie spísala žalobkyňa, na ktorú sa podľa obsahu spisu nevzťahujú výnimky z povinného zastúpenia advokátom formulované v § 429 ods. 2 písm. a) až c) CSP. Podmienka kvalifikovaného zastúpenia nie je splnená napriek tomu, že strany sporu boli v odvolacom konaní o tejto povinnosti riadne poučené (poučenie v uznesení odvolacieho súdu z 28. augusta 2023 pod č. k. 15Co/95/2023 - 157, ale aj v ďalšom uznesení súdu prvej inštancie č. k. B2-26C/26/2021- 182 zo dňa 9. novembra 2023).

13. Z obsahu predloženého spisu mal dovolací súd preukázané, že neboli splnené podmienky v zmysle § 429 ods. 1 a 2 CSP, keďže dovolateľka spísala dovolanie sama, pričom nemá právnické vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, nebola zastúpená advokátom a ani v danom prípade nebola splnená podmienka v zmysle § 429 ods. 2 písm. c) CSP.

14. Z obsahu spisu ďalej vyplynulo tak ako je už vyššie uvedené, že súd prvej inštancie dovolateľku vyzýval na odstránenie väd zastúpenia v dovolacom konaní nadbytočne, nakoľko v napadnutom uznesení odvolacieho súdu bola dovolateľka riadne v zmysle § 429 CSP poučená. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého, ak má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania. Citované ustanovenie predstavuje jedinu (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 CSP a ich výskytu v prípade úplnej absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

15. Na výzvu súdu prvej inštancie žalobkyňa reagovala podaním zo dňa 29. novembra 2023, ktorým žiadala o predĺženie lehoty na odstránenie väd jej podania označeného ako „Dovolanie“. Súd prvej inštancie žalobkyni vyhovel a lehotu predĺžil o 60 dní. Keďže ako bolo vyššie uvedené, súd prvej inštancie vyzýval žalobkyňu na odstránenie väd zastúpenia nadbytočne, rovnako nadbytočné bolo aj predĺženie lehoty na odstránenie väd zo strany súdu prvej inštancie. Je potrebné zdôrazniť, že lehota na podanie dovolania je lehotou zákonnou a jej dĺžku nemožno predĺžiť ani skrátiť (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, komentár, C. H. Beck, 2022, 1588 s.).

16. Možno teda uzavrieť, že napriek náležitému poučeniu zo strany odvolacieho súdu je z obsahu spisu zrejmé, že dovolateľka nepreukázala zastúpenie advokátom v dovolacom konaní a ani nepreukázala zodpovedajúce právnické vzdelanie (§ 429 ods. 2 písm. a) v spojení s § 468 CSP).

17. Vzhľadom na to, že dovolateľka nebola v dovolacom konaní zastúpená tak, ako to vyžaduje § 429 ods. 1 CSP a nejde o žiadny z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, hoci bola dovolateľka o povinnom zastúpení v dovolacom konaní odvolacím súdom riadne poučená, najvyšší súd jej dovolanie odmietol podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.